

СУ „Анастасия Димитрова“ гр. Плевен

ул. „Отец Паисий“ №10, гр. Плевен

тел: 064/822 742

e-mail: anastasia.dimitrova@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор: Галя Пеева

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА училищната общност

в СУ „Анастасия Димитрова“

**Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от
Закона за предучилищното и училищното образование**

**Актуализиран със заповед на Директора № РД Заповед РД-18- 10 / 18.09.2025 г. ,
приет на общо събрание с Решение №1 , Протокол № 1 от 18.09.2025г.**

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието, регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните задължения и при конфликт на интереси, установява общи норми на поведение. Този кодекс има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на институцията, в която работят.

ГЛАВА ПЪРВА

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ЦЕННОСТИ

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религия;
- формиране на собствени възгледи с право да ги изразява свободно.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Чл. 12. Дейността на педагогическите специалисти в СУ „Анастасия Димитрова“ се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

Чл. 13. При изпълнение на служебните си задължения педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачита правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл. 14. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ извършва дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на учениците и обществото.

Чл. 15. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ следва поведение, което не накърнява престижа на професията и проявява следните качества:

1. Професионална компетентност – знания, умения и квалификация за заеманата длъжност;
2. Ефективност – стремеж към максимални резултати от труда при минимален разход на ресурси;
3. Отговорност и изпълнителност – проява на развито чувство на дълг при изпълнение на трудовите си задачи;
4. Услужливост – активно съдействие при изпълнение на служебните задължения;
5. Вежливост – устойчиво и любезно поведение;
6. Честност – искреност при изпълнение на служебните задължения;
7. Лоялност – почтено и уважително отношение към училището, към работещите в него, и към учениците;

Чл. 16. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ изпълнява служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдейства за провеждането на държавната политика в образованието.

Чл. 17. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ в зависимост от функциите, които изпълнява, осъществява действия, предлага и взема решения, водещи укрепване на доверието в държавните институции.

ГЛАВА ВТОРА

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СПЕЦИАЛИСТ

Раздел I

КЪМ УЧЕНИЦИ И РОДИТЕЛИ

Чл. 18. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като спазва принципа за равнопоставеност. В дейността си той се придържа строго към нормите, установени в настоящия Етичния кодекс.

Чл. 19. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ е длъжен да опазва личната информация и данните на учениците и родителите.

Чл. 20. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ е длъжен да:

1. основава професионалната си дейност на съвременните знания за детското развитие и индивидуалните особености на всеки ученик;
2. осъзнава, че всеки ученик представлява неповторима личност;
3. съдейства за създаване на безопасна и здравословна среда, осигуряваща социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците;
4. гарантира правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички занимаващи го въпроси;
5. осигурява на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование;
6. избягва напълно практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;
7. познава и спазва законите и процедурите, защитаващи детето от насилие - физическо, сексуално или вербално; тормоз; емоционално малтретиране или занемаряване;
8. уведомява ръководството на СУ „Анастасия Димитрова“ и органите за закрила на детето при съмнение за малтретиране на ученик и да следи дали са предприети необходимите мерки;
9. когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето;
10. когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, има моралната и законова отговорност да информира органите по закрила на детето.

Раздел II

КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 21. Педагогическият специалист е длъжен да :

1. Подпомага семейството при отглеждането и възпитанието на децата;
2. Зачита достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения;
3. Уважава ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца;
4. Зачита правото на семейството да бъде информирано и приобщено към процеса на работа с детето;
5. Информира родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не позволява и не допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето;
6. Избягва отношения с членове на семейството, които го облагодетелстват лично;
7. Осигурява поверителност на информацията, засягаща правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране, лоша грижа или риск за благополучието на детето;
8. В случаите на конфликт между членовете на семейството да работи открито, да споделя наблюденията за детето с цел всички включени страни да имат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта;
9. Споделя наблюденията си за детето с цел всички засегнати страни да могат да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от пристрастие, в случаите на конфликт между членовете на семейството.

Раздел III

КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 22 Педагогическият специалист е длъжен да:

1. Изгражда и поддържа на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност и дава пример за това с поведението си;
2. Обменя информация и ресурси, които се отнасят към благополучието и закрилата на правата на детето;
3. Работи за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, както и авторитета на СУ „Анастасия Димитрова“;
4. Уважава мнението на колегите си от СУ „Анастасия Димитрова“ и се съобразява с правото им на личен живот;
5. Търси съдействието на непосредствения си ръководител при противоречия между колеги, които не могат да бъдат разрешени от самите тях.

Раздел IV МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 23. Създава сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 24. Подобрява сътрудничеството между организациите, както и на интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 25. Съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и на техните нужди от обществото.

Чл. 26. Работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 27. Работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и се противопоставя на тези, които го нарушават.

ГЛАВА ТРЕТА

Раздел I

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 28. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ подпомага органите на държавна власт със своя висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика в образованието, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

Чл. 29. Когато прави предложения пред органите на държавна власт, педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл. 30. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

Чл. 31. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 32. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училище.

Чл. 33. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други

ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 34. Педагогическият специалист не може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, срещу заплащане.

Чл. 35. Педагогическият специалист не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, като принуждава ученици и родители да взимат платени уроци.

Чл. 36. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на администрацията, в която работи.

Чл. 37. При изпълнение на служебните си задължения педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 38. Педагогическият специалист в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 39. Документите и данните в училището могат да се използват от педагогическия специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 40. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.

Раздел II

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 41. Конфликт на интереси възниква тогава, когато педагогическият специалист има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

Чл. 42. Служител на СУ „Анастасия Димитрова“, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

Чл. 43. Педагогическият специалист не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Чл. 44. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му педагогическият специалист може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Чл. 45. Педагогическият специалист на СУ „Анастасия Димитрова“ не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

Чл. 46. Педагогическият специалист трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

Чл. 47. Педагогическите специалисти на СУ „Анастасия Димитрова“, които прекратяват трудовото си правоотношение с училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 48. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно не е упълномощен да го направи.

Чл. 49. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА.

Чл. 50. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към СУ „Анастасия Димитрова“ се създава Комисия по колегиална етика.

Чл. 51. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

Чл. 52. Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 53. Комисията по колегиална етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 54. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по колегиална етика.

Чл. 55. Комисията по колегиална етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

Чл. 56. При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага санкции.

Чл. 57. Не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ от предложение на санкции.

Чл. 58. Комисията по колегиална етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на СУ „Анастасия Димитрова“.

Чл. 59. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, педагогическите специалисти и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение: неспазване на действащото законодателство; неспазване на вътрешноучилищните разпоредби; действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището; грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини; прояви на нахърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището; прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и нахърняване на интересите на други лица.

Чл. 60. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

Чл. 61. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по колегиална етика на СУ „Анастасия Димитрова“- гр. Плевен , назначена със заповед на директора и в състав от представители на ръководството, педагогически и непедагогически персонал.

Чл. 62. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 63. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 64. Комисията взема решения с явно гласуване и със съгласието на повече от половината членове.

Чл. 65. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

Чл. 66. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 67. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

Чл. 68. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

Чл. 69. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 70. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите.

§2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§3. Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на СУ „Анастасия Димитрова“- гр. Плевен .

§4. При постъпване на работа, всеки служител на СУ „ Анастасия Димитрова“ – гр. Плевен, се запознава и подписва Етичен кодекс за работа с деца, един екземпляр от който се съхранява в досието му

§5. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Чл. 1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване, регистриране и докладване на нарушения на норми на етично поведение и за предприемане на последващи мерки от педагогическите специалисти, служителите и работниците в СУ „Анастасия Димитрова“, гр. Плевен.

Чл. 2. Под нарушения на нормите на етично поведение по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви:

1. неспазване на действащото законодателство;
2. неспазване на разпоредби съгласно вътрешноучилищни документи;
3. действия и/или бездействия, водещи до уронване престижа на образователната институция;
4. грубо отношение към ученици, родители, колеги и външни лица и проявено неуважение, незачитане правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и др. причини;
5. прояви на накърняване авторитета на други педагогически специалисти и престижа на училището, допуснати в и извън училище;
6. прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване интересите на други лица.

II. ПРЕВЕНЦИЯ

Чл. 3. Превенция сред педагогическите специалисти:

1. Превантивните мерки в СУ „Анастасия Димитрова“, гр. Плевен целят недопускане на нарушения на етичните норми, правила и нормативни разпоредби чрез провеждане на разяснителна кампания сред всички участници в образователния процес.
2. Превантивните мерки сред педагогическите специалисти предполагат запознаване на всички педагогически специалисти с разпоредбите на действащото законодателство, нарушението на които води до негативно въздействие върху личностното развитие на децата и учениците и понижаване на доверието към образователната институция.

Чл. 4. Превенция сред учениците:

1. С оглед утвърждаване на позитивна дисциплина в образователната институция, в правилника за дейността на училището се регламентират правата и задълженията на учениците.

2. Теми, свързани със спазването на етичните норми и правила, се включват в планове на часа на класа, при провеждане на заниманията по интереси и други извънкласни форми.

3. Членовете на Ученическия съвет подпомагат Комисията по етика към училището и съдействат за популяризирането на добрите нрави сред своите съученици.

III. НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

Чл. 5. Наблюдението и докладването на нарушения на етичните норми на поведение се извършва в две направления:

(1) Вътрешно докладване – от педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, родители, граждани и представители на институции.

(2) Външно докладване – от директора на училището към представители на съответните органи – Прокуратура, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието и науката, Регионално управление на образованието и др.

Чл. 6. Ход на процеса:

(1) Педагогическите специалисти, служителите и работниците в образователната институция се запознават с Етичния кодекс на работещите с деца, с Етичния кодекс на училищната общност и с настоящите вътрешни правила на заседание на общото събрание.

(2) Етичният кодекс на работещите с деца, Етичният кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила са задължителни за спазване от всички работещи в образователната институция. Нарушението им е основание за търсене на дисциплинарна отговорност, а при виновно неизпълнение/нарушение на техни разпоредби – за налагане на дисциплинарни наказания.

Чл. 7. Със заповед на директора се определя комисия по етика, в която се включват представители на ръководството, на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал.

Чл. 8. Сигналите за нарушения се приемат в деловодството на училището и по електронната поща и се регистрират.

Чл. 9. В случаи на постъпили сигнали, комисията ги разглежда до 7 дни след постъпването им се произнася по тях с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им. Становището се внася с доклад до директора на училището, който взема окончателното решение по съответния случай.

Чл. 10. Директорът на училището и Комисията по етика имат задължението да предприемат превантивни мерки и да полагат целенасочени усилия за изграждане на позитивен организационен климат в образователната институция и недопускане на нарушения на приетите етични норми.

IV. РАБОТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 11. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 12. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 13. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.

Чл. 14. Председателят свиква заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в 7- дневен срок от постъпването му.

Чл. 15. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 16. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова не по-късно от 3 дни след първото заседание на комисията.

Чл. 17. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, сигналът се докладва на директора за търсене на дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Не се допуска уронване на личното достойнство на служителите.

Чл. 18. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомява председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 19. За работата на комисията се информират членовете на училищния екип, като се извършва анализ на случаите на нарушения на приетите стандарти за етично поведение в образователната институция и се отправят предложения за подобряване на организационния климат.

Чл. 20. При първоначално постъпване на работа всеки педагогически специалист, служител и работник се запознава с Етичния кодекс на работещите с деца, Етичния кодекс на училищната общност и настоящите вътрешни правила.